

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
КОМИСИЈА ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Број: 1597/3

Датум: 10. 10. 2008. године

У вези са чланом 15. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС" бр. 76/05) а на основу чланова 18. и 110. Статута Универзитета у Крагујевцу и члана 9. Правилника о самовредновању (бр. 1386 од 09. 09. 2008. године) Комисија за обезбеђење квалитета Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 10. октобра 2008. године, донела је следећу

ОДЛУКУ

Даје се позитивно мишљење на Извештај о самовредновању Универзитета у Крагујевцу и на корективне мере препоручене у Извештају.

Поступак самовредновања је спровела и написала Извештај Поткомисија за спровођење поступка самовредновања Универзитета у Крагујевцу.

Извештај о самовредновању Универзитета у Крагујевцу се упућује Сенату Универзитета у Крагујевцу на даљу надлежност.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Проф. др Слободан Јанковић

Доставити:

- Архиви;
- Сенату Универзитета у Крагујевцу

Број: 1469/3

Датум: 14. 10. 2008. године

Сенат Универзитета у Крагујевцу на основу члана 17. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС" бр. 76/2005) и члана 106. и 110. Статута Универзитета у Крагујевцу, као и Одлуке Комисије за обезбеђење квалитета којом је дато позитивно мишљење на Извештај о самовредновању Универзитета у Крагујевцу број 1596 од 10. 10. 2008. године, на седници одржаној 14. октобра 2008. године, донео је следећу

ОДЛУКУ

Усваја се Извештај о самовредновању Универзитета у Крагујевцу, као и корективне мере препоручене у Извештају.

Извештај о самовредновању је саставни део ове одлуке а објавиће се и на сајту Универзитета.

Образложење

Решењем Ректора бр. 989 од 10. 06. 2008. године, формирана је Поткомисија за спровођење поступка самовредновања Универзитета у Крагујевцу и израду Извештаја о самовредновању. Поткомисија је у периоду од јуна до октобра месеца спровела поступак самовредновања и Комисији за обезбеђење квалитета доставила Извештај у коме су поред осталог наведене и корективне мере које треба предузети у смислу побољшања и унапређења квалитета. Комисија за обезбеђење квалитета Универзитета дала је позитивно мишљење на Извештај о самовредновању Универзитета у Крагујевцу одлуком бр. 1597/3 на седници одржаној 10. 10. 2008. године. Сенат је разматрао Извештај о самовредновању и предложене корективне мере и одлучио као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА
УНИВЕРЗИТЕТА

Проф. др Милош И. Ђуран, ректор

Доставити:

- Архиви
- Стручној служби

**Извештај о резултатима самовредновања високошколске установе – CD у прилогу
(Насловна страна CD-а)**

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Крагујевац, октобар 2008. године

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Крагујевац, октобар 2008. године

УВОД

Поступак самовредновања Универзитета у Крагујевцу спроведен је од маја до септембра 2008. године. У свему је поштована процедура „Систематско праћење и периодична провера квалитета“, која је део система квалитета Универзитета у Крагујевцу. Процењена је испуњеност сваког од стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, који су дати у „Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа“, усвојеном од стране Националног савета за високо образовање. Извештај о самовредновању Универзитета у Крагујевцу је написан према „Упутству за припрему извештаја о самовредновању“, које је издала Комисија за акредитацију. Извештај има три дела.

Поступак самовредновања Универзитета у Крагујевцу је спровела, и извештај о самовредновању написала, посебна **Комисија за самовредновање**, формирана одлукама Комисије за обезбеђење квалитета и Ректора Универзитета у Крагујевцу, у следећем саставу: проф. др Слободан Јанковић, председник, проф. др Милан Матијевић, Милан Новаковић, виши лабораторијски сарадник, Милош Стојановић, информатичар и Биљана Гужвић, правник (чланови). Извештај о самовредновању је усвојила **Комисија за обезбеђење квалитета** Универзитета у Крагујевцу на свом састанку почетком октобра 2008. године, а **Сенат** Универзитета је исти извештај усвојио крајем октобра 2008. године.

ДЕО ПРВИ: ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УНИВЕРЗИТЕТУ У КРАГУЈЕВЦУ

Назив високошколске установе: Универзитет у Крагујевцу				
<u>Универзитет</u>	Факултет	Академија струковних студија	Висока школа	Висока школа струковних студија

Адреса: Јована Цвијића бб, 34000 Крагујевац

Web адреса: www.kg.ac.yu

Образовно-научно/образовно-уметничко поље				сва
<u>Природно-математичке науке</u>	<u>Друштвено-хуманистичке науке</u>	<u>Медицинске науке</u>	<u>Техничко-технолошке науке</u>	<u>Уметност</u>

Број студената	
Студије по ранијем закону	2643
Основне академске студије	10 678
Дипломске академске студије	458
Специјалистичке академске студије	264
Докторске студије	412
Основне струковне студије	720
Специјалистичке струковне студије	48
Укупан број студената	15 223

Број наставника	Предавачи	Професори стр.студ.	Доценти	Ванредни професори	Редовни професори
У сталном радном односу	13	-	181	129	162
У допунском радном односу	8	1	45	40	75
Укупан број	21	1	226	169	237
Укупан број наставника	654				
Број сарадника	Сарадници у настави	Асистенти	Лектори и виши лектори	Др. звања која су у складу са општим актом високошколске установе	
У сталном радном односу	54	248	18	42	
У допунском радном односу	9	11	3	20	
Укупан број сарадника	63	259	21	62	

ДЕО ДРУГИ: ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА, НА УНИВЕРЗИТЕТУ У КРАГУЈЕВЦУ

Процена испуњености стандарда 1. „Стратегија обезбеђења квалитета“

Универзитет у Крагујевцу је донео Стратегију обезбеђења квалитета за период 2008 – 2011 на седници Савета Универзитета, одржаној 3. јуна 2008. године.

Стратегија обезбеђења квалитета садржи све елементе предвиђене стандардом 1, и доступна је јавности на веб-страници Универзитета у Крагујевцу:

<http://www.kg.ac.yu/pravilnici.asp>

Од 12 факултета чланица Универзитета у Крагујевцу, пет има усвојене Стратегије обезбеђења квалитета, доступне јавности на њиховим веб-страницама.

Предлог корективних мера:

- Потребно је да се Стратегија обезбеђења квалитета Универзитета у Крагујевцу ревидира (преиспита и унапреди) 2011. године.
- Факултети чланице Универзитета у Крагујевцу који још нису усвојили своје Стратегије обезбеђења квалитета, треба да их формулишу, усвоје и учине доступним јавности у року од 3 месеца.
- Факултети чланице Универзитета у Крагујевцу треба да своје Стратегије обезбеђења квалитета ускладе са стратегијом Универзитета у Крагујевцу

Прилози:

- Одлука Савета Универзитета у Крагујевцу о усвајању Стратегије обезбеђења квалитета (Прилог 1)
- Текст Стратегије обезбеђења квалитета (Прилог 2)
- Копија веб-странице Универзитета у Крагујевцу на којој се налази Стратегија обезбеђења квалитета (Прилог 3)
- Табела чланица Универзитета у Крагујевцу које имају усвојену Стратегију обезбеђења квалитета и које су доступне на сајтовима факултета (Прилог 4)
- Текстови Стратегија обезбеђења квалитета три факултета чланица Универзитета у Крагујевцу (Прилог 5)

- Веб-странице четири факултета чланица Универзитета у Крагујевцу, на којима су доступне Стратегије обезбеђења квалитета (Прилог 6)

Процена испуњености стандарда 2. „Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета“

Универзитет у Крагујевцу је на основу предлога Комисије за обезбеђење квалитета усвојио на седници **Сената** од 4. јула 2008. године стандарде и поступке за обезбеђење минималног нивоа квалитета рада у форми процедура система квалитета. За сваку област обезбеђења квалитета постоји посебна процедура, којом се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета.

Све процедуре система квалитета су доступне јавности на веб-страници Универзитета у Крагујевцу:

<http://www.kg.ac.yu>

Предлог корективних мера:

- Потребно је да се процедуре обезбеђења квалитета ревидирају (преиспитају и унапреде) 2011 године.

Прилози:

- Одлука Сената Универзитета у Крагујевцу о усвајању Процедура за обезбеђење квалитета (Прилог 7)
- Текст процедура система квалитета Универзитета у Крагујевцу (Прилог 8)
- Копија веб-странице Универзитета у Крагујевцу на којој се налазе процедуре система квалитета (Прилог 9)

Процена испуњености стандарда 3. „Систем обезбеђења квалитета“

Универзитет у Крагујевцу је формирао Комисију за обезбеђење квалитета одлуком Сената од 29. 11. 2007. године. Комисија има 11 наставника, 1 представника ненаставног особља и 2 студента.

У Статуту Универзитета у Крагујевцу је чланом 100 утврђено да Сенат одређује стандарде и мере за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања. Правилником о обезбеђењу квалитета на Универзитету у Крагујевцу, донетим одлуком Сената од 18. марта

2008. године, регулисани су: рад Комисије за обезбеђење квалитета, учешће стручних органа, наставног особља, ненаставног особља и студената у обезбеђењу квалитета и доношењу стратегије и процедура система квалитета, као и поступак самовредновања. Дефинисано је да Комисија за квалитет предлаже процедуре које регулишу учешће и задатке наставног особља, ненаставног особља и студената у обезбеђењу квалитета. Процедуре су усвојене од стране Сената Универзитета у Крагујевцу, на седници од 4. јула. 2008. године.

Предлог корективних мера:

- Потребно је наставити са изработом додатних процедура система квалитета и контролисати спровођење постојећих.
- Потребно је у Статут Универзитета у Крагујевцу унети чланове који ће детаљније регулисати учешће студената и запослених на Универзитету у обезбеђењу квалитета
- Потребно је да факултети чланице Универзитета у Крагујевцу ускладе своје опште акте који регулишу питања обезбеђења квалитета са Правилником о обезбеђењу квалитета на Универзитету у Крагујевцу.
- Потребно је да Сенат у Комисију за обезбеђење квалитета укључи још најмање једног члана из реда **сарадника** Универзитета у Крагујевцу.

Прилози:

- Одлука Сената о формирању Комисије за обезбеђење квалитета Универзитета у Крагујевцу (Прилог 10)
- Процедуре система квалитета (Прилог 8)
- Копија релевантних чланова Статута Универзитета у Крагујевцу (Прилог 11)
- Правилник о обезбеђењу квалитета на Универзитету у Крагујевцу (Прилог 12)
- Копије веб-страница са процедурама система квалитета, Правилником о обезбеђењу квалитета на Универзитету у Крагујевцу и одлуком Сената о формирању Комисије за обезбеђење квалитета (Прилог 13)

Процена испуњености стандарда 4. Квалитет студијског програма.

Универзитет у Крагујевцу има Правилник о доношењу студијских програма, који је донет на седници Сената од 9. септембра 2008. године. Овај правилник обезбеђује да сви студијски програми на Универзитету у Крагујевцу садржински и формално одговарају

захтевима Закона о високом образовању и Стандардима Комисије за акредитацију високошколских установа. Контролу испуњености формалних услова врше стручне службе Универзитета, а контролу испуњености садржинских услова и научно-стручног квалитета програма врше Стручна већа и Сенат Универзитета у Крагујевцу. Правилник захтева стално осавремењивање садржаја студијских програма и њихово усаглашавање са програмима факултета из развијених земаља.

Праћење и контролу квалитета студијских програма обавља редовно Комисија за обезбеђење квалитета, према усвојеној процедури „Квалитет студијских програма“.

Као додатну меру за обезбеђење квалитета студијских програма, ректор Универзитета у Крагујевцу је захтевао од декана факултета чланица Универзитета да именују руководиоце за све своје студијске програме, и да доставе податке који гарантују да су факултети приликом усвајања својих програма испунили захтеве Закона о високом образовању и Стандарда Комисије за акредитацију високошколских установа. То је до сада учинило 5 факултета: Филолошко-уметнички, Медицински, Учитељски факултет из Ужица, Педагошки факултет из Јагодине и Машински факултет из Краљева.

Учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма на Универзитету у Крагујевцу регулисано је Правилником о студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника, усвојеним на седници Сената од 9. септембра 2008. године. Сенат и студентски парламент формирају Комисију за студентско вредновање квалитета студија, која обавља вредновање једном годишње, и подноси извештај стручним телима Универзитета и Комисији за обезбеђење квалитета.

Пре усвајања Правилника о студентском вредновању квалитета студија, у првој половини 2008. године, студент проректор Универзитета у Крагујевцу је упутио анкетни лист намењен оцени квалитета студијских програма студентима предеканима свих факултета чланица Универзитета у Крагујевцу, са молбом да спроведу анкетаирање студената на свом факултету. Одговор је стигао само са три факултета (Агрономски, Медицински и Учитељски из Ужица), на којима је оцењено по 3 студијска програма. Нажалост, студенти продекани нису разумели да треба да спроведу анкетаирање студената, већ су сами попунили анкете и дали оцене, што се не може сматрати меродавним.

Ректор Универзитета у Крагујевцу је током прве половине 2008. године упутио писани захтев већим привредним и јавним установама у региону, као и Служби за запошљавање у Крагујевцу, тражећи њихово мишљење о стручном квалитету дипломираних студената Универзитета у Крагујевцу. Одговориле су следеће институције:

- Општински суд у Крагујевцу, у коме је запослено 52 особе са дипломом Универзитета у Крагујевцу. По мишљењу ове установе, стручни квалитет

- Служба за запошљавање из Крагујевца, која је из дугогодишњих контаката са послодавцима различитих делатности закључила да дипломирани студенти Универзитета у Крагујевцу „располажу са квалитетним теоретским знањем, имају добре основе за брзо укључивање у радне процесе и њихово запошљавање има тенденцију раста“.

Комисија за спровођење самоевалуације је извршила и непосредни увид у студијске програме факултета чланица Универзитета који су јавно доступни на веб-страницама тих установа. Од 11 факултета чланица, само је 7 имало доступне планове студијских програма, а само један од њих (Медицински факултет у Крагујевцу) и детаљне програме. Увидом у програме Медицинског факултета, Комисија је закључила да су они савремени, упоредиви са програмима медицинских и фармацеутских факултета из Европске Уније, и да подстичу студенте на стваралачки начин размишљања, дедуктиван начин истраживања и примену стечених знања и вештина у пракси. Такође, сви услови за завршавање студија на Медицинском факултету су дефинисани и доступни јавности на веб-сајту ове установе. Осталих 6 факултета који су на веб-сајту имали само планове студија, је поред планова навело и део услова за завршавање студија.

Предлог мера:

- Потребно је да сви факултети чланице Универзитета у Крагујевцу, који то до сада нису учинили, на своје веб-странице поставе детаљне програме студија, са свим елементима које захтева Правилник о доношењу студијских програма
- Потребно је убудуће спроводити анкетирање студената о квалитету студијских програма уз пуно поштовање Правилника о студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника
- Неопходно је усаглашавање општих аката факултета чланица Универзитета са Правилником о студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника и са Правилником о доношењу студијских програма
- Потребно је да сви факултети чланице Универзитета у Крагујевцу, који то до сада нису учинили, именују руководиоце својих студијских програма
- Треба даље развијати сарадњу са Службама за запошљавање из читавог региона.

Прилози:

- Текст Правилника о студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника (Прилог 14)
- Одлуку Сената о усвајању Правилника о студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника (Прилог 15)
- Текст Правилника о доношењу студијских програма на Универзитету у Крагујевцу (Прилог 16)
- Одлуку Сената о усвајању Правилника о доношењу студијских програма на Универзитету у Крагујевцу (Прилог 17)
- Копије веб-страница са правилницима доступним јавности (Прилог 18)
- Захтеви ректора институцијама (Служба за запошљавање, Клинички центар, Општински суд, компанија Застава, итд.) да оцене квалитет дипломираних студената Универзитета у Крагујевцу (Прилог 19)
- Одговори Службе за запошљавање, компаније Застава и Општинског суда у Крагујевцу (Прилог 20)
- Табела о постојању планова и програма на веб-страницама факултета Универзитета у Крагујевцу (Прилог 21)
- Планови и програми седам факултета који су доступни на веб-страницама факултета Универзитета у Крагујевцу (Прилог 22)
- Писмо студента проректора и упитник о квалитету студијских програма (Прилог 23)
- Попуњени упитници о квалитету студијских програма са 3 факултета Универзитета у Крагујевцу (Прилог 24)
- Писма ректора деканима факултета Универзитета у Крагујевцу (Прилог 25)
- Одговори декана факултета чланица Универзитета ректору (Прилог 26)
- Делови Статута Универзитета у Крагујевцу који се односе на студијске програме (Прилог 27)

Процена испуњености стандарда 5. „Квалитет наставног процеса“

Већина факултета чланица Универзитета у Крагујевцу (7 од 11) на својим веб-сајтовима има јавно доступне распореде наставе, који су колико год је могуће усклађени са потребама и могућностима студената, тј. настава се одвија пре- и после-подне, са одговарајућим паузама између часова, укључујући и паузу за ручак. Распореда за наредну школску годину су већ присутни на веб-сајтовима, пре него што је настава почела. Међутим,

само Медицински факултет има истакнут детаљан календар наставе, где су наведени тачни датуми одржавања наставе, тематске јединице, трајање наставе и наставници и сарадници који одржавају наставу, што студентима олакшава сналажење и организацију сопственог времена.

Такође, само Медицински факултет има посебне планове рада (информаторе) за сваки предмет, које студенти добијају пре почетка школске године. У тим посебним плановима рада су наведени: назив предмета, семестар на коме је предмет, број ЕСПБ бодова, услови, циљеви предмета, садржај и структура, начин оцењивања, уџбенике и податке о наставницима и сарадницима на предмету. На веб-сајтовима осталих факултета ови посебни планови рада нису доступни.

Увидом у планове наставе на већини факултета Универзитета у Крагујевцу Комисија за самоевалуацију је констатовала да постоји интерактивност наставе у значајној мери, и да се на примерима из праксе студенти подстичу на размишљање, самосталност и примену стечених знања у пракси.

Сви факултети Универзитета у Крагујевцу воде евиденцију одржане наставе и испита, и кроз периодично извештавање продекана декану, контролишу спровођење планова наставе на појединачним предметима.

Већина факултета Универзитета у Крагујевцу, спровођењем анкете и анализом добијених резултата, прати квалитет наставе на појединачним предметима свих нивоа студија. Као пример добро спроведеног праћења квалитета наставе и адекватних корективних мера предузетих на основу анализе прикупљеног материјала, може се узети Медицински факултет у Крагујевцу. Комисија за обезбеђење квалитета овог факултета је спровела контролу квалитета наставе на свим нивоима студија 2007. године, у оквиру поступка самовредновања, а затим је по истој методологији контролисала наставу и 2008. године, после добијања акта о акредитацији. Услед примене корективних мера, дошло је о значајног побољшања организације наставе и провере знања студената: уведени су комисијски испити на свим предметима, обезбеђена је литература на свим предметима на српском језику и сви предмети су направили детаљне информаторе (планове рада) за студенте.

Предлог корективних мера:

- Израдити детаљне календаре наставе на свим студијским програмима свих факултета Универзитета у Крагујевцу
- Учинити детаљне календаре наставе и распореде часова доступним јавности на свим факултетима Универзитета у Крагујевцу, постављањем на њихове веб-сајтове

- Израдити детаљне планове рада (информаторе) за све предмете, на оним факултетима који то још нису урадили, и учинити их доступним јавности преко веб-страница
- Спровести контролу квалитета наставе према процедури система квалитета Универзитета у Крагујевцу „Контрола наставног процеса“ на свим факултетима који то још нису учинили
- Тражити од декана свих факултета Универзитета у Крагујевцу да за своје наставно особље организују едукацију из области вештине комуникације и одржавања наставе у малој групи

Прилози:

- Табела о постојању распореда часова на веб-страницама факултета Универзитета у Крагујевцу (Прилог 28)
- Расположиви распореди наставе на веб-страницама факултета Универзитета у Крагујевцу (Прилог 29)
- Детаљан план рада (информатор) за предмет «Фармакологија и токсикологија» на Медицинском факултету у Крагујевцу (Прилог 30)
- Извештај о контроли квалитета наставног процеса на Медицинском факултету у Крагујевцу током 2007. године (Прилог 31)
- Писмо ректора Универзитета у Крагујевцу деканима, у коме се тражи извештај о спроведеним контролама квалитета наставе (Прилог 32)
- Одговор декана Економског факултета у Крагујевцу (Прилог 33)
- Записници са седница Комисије за обезбеђење квалитета Универзитета у Крагујевцу и Медицинског факултета у Крагујевцу (Прилог 34)

Процена испуњености стандарда 6: „Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада“.
--

На основу документације која је приложена за оцену квалитета научноистраживачког рада може се оценити да се на Универзитету у Крагујевцу научноистраживачки рад организује у оквиру:

- пројеката које одобрава и финансира Министарство за науку и заштиту животне средине чији су руководиоци наставници Универзитета у Крагујевцу, као и пројеката које одобрава и финансира Министарство за науку и заштиту животне средине, чији

руководиоци нису наставници Универзитета, а у које су укључени наставници и сарадници Универзитета. У пројекте које финансира Министарство за науку и заштиту животне средине укључено је више од 50% наставника и сарадника.

- пројеката које одобравају факултетске Комисије за научноистраживачки рад, а финансирају сами факултети (нпр. Медицински факултет у Крагујевцу, Педагошки факултет у Јагодини). Пројекти су бодовани према Правилнику о финансирању научноистраживачког рада на овим факултетима, а о финансираним пројектима постоји извештај финансијске службе о укупно исплаћеним средствима, у који су укључени и извештаји носилаца пројеката.
- међународне сарадње, кроз пројекте Европске комисије из позива ФП6 и ФП7
- пројеката Центра за научно-истраживачку делатност САНУ и Универзитета у Крагујевцу, који се финансирају средствима из буџета Града Крагујевца

Посебно позитиван пример неговања научно-истраживачког рада представља Медицински факултет у Крагујевцу, који издваја већ 3 године значајна сопствена средства (преко 5 милиона динара годишње) за финансирање истраживања својих наставника и сарадника, као и студената докторских студија. У прилогу је приказана листа финансираних пројеката на том факултету у последње три године.

Ректор и проректори Универзитета у Крагујевцу, уз помоћ својих стручних служби, прате систематски обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника, прикупљајући податке од продекана за научно-истраживачки рад факултета. До сада су прикупљени детаљни подаци о научно-истраживачким активностима 6 факултета Универзитета у Крагујевцу, који обухватају листу научних пројеката, листу наставника и сарадника који учествују у научним пројектима и спискове публикација које представљају резултате научно-истраживачких пројеката (видети прилоге). У току је израда јединствене базе података о свим научно-истраживачким активностима на Универзитету у Крагујевцу.

Универзитет и сви његови факултети су опредељени да стварају услове за научноистраживачки рад, и у том смислу постоје:

- трогодишњи програми научноистраживачке делатности на факултетима
- трогодишњи програми за развој научног подмлатка на факултетима и
- правилник о финансирању научно-истраживачког рада на Медицинском факултету у Крагујевцу, усвојен на седници Савета Факултета, одлука број 1325/8 од 09.06.2005. године.

У циљу подстицања наставника и сарадника да се баве научноистраживачким радом неки факултети, као што је Медицински, су утврдили критеријуме за суфинансирање учешћа наставника и сарадника на међународним научним скуповима у иностранству.

Сви факултети Универзитета у Крагујевцу су акредитовани од стране Министарства за науку Републике Србије за обављање научно-истраживачке делатности.

Универзитет у Крагујевцу има Правилник о издавачкој делатности, који је донео Сенат, и на основу кога се обавља издавачка делатност. Сличне правилнике имају неки од факултета (Медицински факултет, Природно-математички факултет, Машински факултет у Крагујевцу). Посебно позитиван пример успешне издавачке делатности је Медицински факултет у Крагујевцу, који финансира издавачку делатност из сопствених средстава (4 броја научног часописа годишње, и најмање 7 уџбеника или монографија годишње).

Предлог корективних мера:

- у року од два месеца проректор за научно-истраживачки рад треба да заврши базу података свих научних активности на Универзитету у Крагујевцу,
- саставити листу са подацима о учешћу наставника и сарадника са свих факултета на конгресима у иностранству,
- саставити листу са подацима о учешћу студената на студентским конгресима и учешћу факултета у њиховом суфинансирању
- поред Медицинског факултета, сви остали факултети треба да донесу Правилнике о финансирању научно-истраживачких пројеката из сопствених средстава
- потребно је направити детаљну анализу коришћења резултата научно-истраживачких пројеката на Универзитету у постојећем наставном процесу

Прилози:

- Табела са резултатима научно-истраживачких активности на пројектима у оквиру Центра за научно-истраживачку делатност САНУ и Универзитета у Крагујевцу (Прилог 35)
- Одлука Министарства науке и заштите животне средине о акредитацији Медицинског факултета за обављање научноистраживачке делатности (број 110-00-63/2007-01 од 3. маја 2007. године)(Прилог 36)
- Трогодишњи програм научноистраживачке делатности на Медицинском факултету у Крагујевцу (Прилог 37)
- Одлука Наставно-научног већа број 01-2842/9 од 27.09.2006. године којом је усвојен Трогодишњи програм научноистраживачке делатности на Медицинском факултету у Крагујевцу (Прилог 38)

- Трогодишњи програм за развој научног подмлатка на Медицинском факултету у Крагујевцу (Прилог 39)
- Одлука Наставно-научног већа број 01-2842/10 од 27.09.2006. године којом је усвојен Трогодишњи програм за развој научног подмлатка на Медицинском факултету у Крагујевцу (Прилог 40)
- Списак радова наставника и сарадника Медицинског факултета, Природно-математичког факултета у Крагујевцу, Агрономског факултета у Чачку, Машинског факултета из Краљева и Учитељског факултета из Ужица (Прилог 41)
- Списак пројеката и истраживача ангажованих на пројектима Медицинског факултета, Природно-математичког факултета у Крагујевцу, Агрономског факултета у Чачку, Педагошког факултета у Јагодини, Машинског факултета из Краљева и Учитељског факултета из Ужица, које финансира Министарство науке и заштите животне средине (Прилог 42)
- Правилник о финансирању научноистраживачког рада на Медицинском факултету у Крагујевцу (Прилог 43)
- Списак пројеката Медицинског факултета у Крагујевцу који се финансирају из средстава самог факултета (Прилог 44)
- Списак активности Универзитета у Крагујевцу на промоцији научно-истраживачког рада (Прилог 45)

Процена испуњености стандарда 7: „Квалитет наставника и сарадника“

А. Избор наставника и сарадника

- Статутом Универзитета у Крагујевцу предвиђени су јасни услови за избор наставника сарадника, као и поступак избора (чланови 116-126)
- Универзитет је још 2002. године донео Правилник о условима и поступку за давање сагласности стручних већа универзитета на одлуке о избору наставника, чиме су на целом Универзитету уведени јединствени критеријуми за избор наставника и сарадника
- Одлуком Сената Универзитета о критеријумима за избор у звање наставника у образовно-уметничком пољу дефинисани су прецизно услови за избор на Филолошко-уметничком факултету

- Правилник о условима и поступку за давање сагласности стручних већа универзитета на одлуке о избору наставника је доступан јавности на веб-страници Универзитета у Крагујевцу
- У приложеним статутима факултета Универзитета у Крагујевцу се може видети да се при избору наставника и сарадника посебно вреднују њихове педагошке способности, и да су критеријуми за избор наставника и сарадника јасни и усклађени са критеријумима из Правилника о условима и поступку за давање сагласности стручних већа универзитета на одлуке о избору наставника
- На веб-страницама свих факултета чланица Универзитета у Крагујевцу могу се добити основни подаци о наставницима и сарадницима, шефовима катедри и руководиоцима предмета.
- На веб-страници Универзитета у Крагујевцу налазе се доступни јавности извештаји о избору свих наставника и сарадника у последњих 5 година

Б. Квалитет наставника и сарадника

- Квалитет наставника и сарадника је дефинисан условима за избор
- Оцена квалитета научне активности се може донети на основу биографије и списка радова који се налазе на сајтовима факултета Универзитета у Крагујевцу за већину наставника и сарадника
- Педагошка активност наставника и сарадника се процењује на основу анкетних упитника у оквиру самоевалуације наставног процеса, према процедури система квалитета Универзитета „Квалитет наставног процеса“
- Само неки факултети, као што је Медицински факултет у Крагујевцу, су спровели поступак вредновања педагошких способности наставника и сарадника у току школске 2007/8 године.
- Универзитет систематски прати, оцењује и подстиче научну и педагошку активност наставника и сарадника кроз прикупљање података од декана факултета и формирање заједничке базе података за цео Универзитет

В. Едукација и усавршавања

- У достављеним статутима факултета Универзитета у Крагујевцу постоје чланови који регулишу могућност плаћеног одсуства ради стручног усавршавања, као и модалитете финансијске потпоре

- На захтев ректора, декани Медицинског факултета, Природно-математичког факултета, Агрономског факултета и Учитељског факултета из Ужица су доставили извештаје о стручном усавршавању својих наставника и сарадника у 2007. години; показало се да је само у једној години од 30 до 100% свих наставника и сарадника учествовало на едукативним скуповима у земљи или иностранству, што је импресиван резултат.

Предлог корективних мера:

- Ажурирати базе података; потребно је да на сајтовима факултета буду доступни подаци о свим наставницима и сарадницима са биографијама и прегледом објављених радова.
- Потребно је да факултети који нису доставили податке о стручном усавршавању својих наставника и сарадника у току 2007. године то учине у року од 2 месеца
- Спровести процену педагошких способности наставника и сарадника у току школске 2008/9 године на свим факултетима Универзитета, осим на Медицинском факултету, који је то већ учинио
- Потребно је да Универзитет у Крагујевцу направи План развоја кадрова за наредни период од 3 до 5 година

Прилози:

- Извод из Статута Универзитета у Крагујевцу (Прилог 46)
- Правилник о условима и поступку за давање сагласности стручних већа универзитета на одлуке о избору наставника (Прилог 47)
- Копија са сајта Медицинског факултета: „Списак наставног особља на факултету“ (Прилог 48)
- Писмо ректора Универзитета деканима, са захтевом за прикупљање података о изборима, квалитету и усавршавању наставника и сарадника (Прилог 49)
- Одговори декана факултета ректору (Прилог 50)
- Изводи из статута Медицинског факултета, Агрономског факултета, Машинског факултета у Краљеву, Учитељског факултета у Ужицу и Педагошког факултета у Јагодини, који се односе на изборе наставника и сарадника, и на њихово стручно усавршавање (Прилог 51)
- Извештаји о стручном усавршавању током 2007. године декана Медицинског факултета, Агрономског факултета и Учитељског факултета из Ужица (Прилог 52)
- Одлука Сената Универзитета о критеријумима за избор у звање наставника у образовно-уметничком пољу (Прилог 53)

Процена испуњености стандарда 8: „Квалитет студената“

Универзитет у Крагујевцу обезбеђује будућим и уписаним студентима све потребне информације. Универзитет као целина, а и сви факултети у његовом саставу имају одштампане информаторе за студенте, који садрже правила студирања, план и програм, услове за упис прве и виших година студија, видове студентског организовања, начин полагања испита, потребну литературу и приступ интернету. Шест факултета осим у штампаној форми, има своје информаторе и на својим веб-сајтовима; информатор Универзитета се такође налази на веб-сајту универзитета.

Из текстова конкурса за упис студената у прву годину студија, које објављује Универзитет у Крагујевцу, може се видети да се при упису вреднују како резултати постигнути у претходном школовању, тако и резултати на пријемном испиту, у складу са Законом о високом образовању.

Посебну вредност Универзитета у Крагујевцу чини његов Етички кодекс наставника, који у члану 7 забрањује било какав облик дискриминације студената, а у осталим члановима гарантује хуман, професионалан и педагошки однос према свим студентима, без обзира на расу, националну или полну припадност, социјално порекло, имовно стање или опредељење студената.

На свим факултетима Универзитета у Крагујевцу студенти се оцењују према јасним критеријумима, који су унапред објављени у информаторима за студенте и у другим врстама публикација на веб-сајтовима. Такође, из информатора је јасно да су студенти обавезни да присуствују свим облицима наставе.

Сви факултети Универзитета у Крагујевцу прате пролазност студената на испитима, и имају увид у тзв. „уска грла“ у студијским програмима. Међутим, за сада нема дубље анализе узрока ниске или превлике пролазности, нити визије како би се такви проблеми могли превазићи. Сем Медицинског факултета, који на својим испитима типа тестова примењује научне методе за процену тежине теста и потребног нивоа знања за пролазност (тзв. Теорија тестова), остали факултети за сада то не чине, већ је остављено дискреционо право наставницима да сами, на основу искуства, одређују начин испитивања и тежину испита. Дакле, са формалне стране, захваљујући постојању правилника за испитивање студената и на Универзитету, и на факултетима, процес испитивања студената је јасно регулисан, и нема грубих недостатака. Али, у сушинском погледу, недостаје прецизно усклађивање садржаја и тежине испита са знањима и вештинама које студенти добију током процеса наставе.

Оцењивање предиспитних активности студената се спроводи на свим факултетима Универзитета, и усклађено је са захтевима закона и правила Комисије за акредитацију високошколских установа. Оно свуда улази у завршну оцену, према унапред одређеном и објављеном проценту.

Студентски парламенти су већ увелико отпочели са радом и на Универзитету и на факултетима. Студенти су узели учешће у раду свих стручних тела Универзитета и факултета, у складу са законом и општим актима установа. Статути факултета и Универзитета адекватно регулишу студентско организовање, тако да је учешће студената у управљању и одлучивању обезбеђено. Студентски парламенти и студентске организације имају своје место на веб-сајтовима факултета и Универзитета, и могућност да уређују своје садржаје без цензуре од стране наставног особља.

Највећи недостатак, када су у питању студенти, је непостојање удружења дипломираних студената (тзв. Алумни организације) на Универзитету, због чега је Универзитет лишен значајне помоћи (саветодавне и организационе) својих дипломираних студената који су се већ укључили у радне процесе.

Предлог корективних мера:

- Спровести едукацију наставника и сарадника о научним методама формирања тестова и садржаја других облика испитивања студената
- Ангажовати екстерне консултанте који би помогли реформу начина испитивања студената на Универзитету
- Формирати организацију дипломираних студената Универзитета
- Формирати јединствену базу података о дипломираним студентима на Универзитету

Прилози:

- Информатор за студенте Универзитета у Крагујевцу (Прилог 54)
- Веб-странице Универзитета и факултета са информаторима за студенте (Прилог 55)
- Информатори за студенте факултета у саставу Универзитета у Крагујевцу (Прилог 56)
- Одлуке ректора о формирању Комисија за упис студената у прву годину студија за све факултете (Прилог 57)
- Текстови конкурса за упис студената на све факултете Универзитета у Крагујевцу (Прилог 58)
- Правилник о испитивању студената Универзитета у Крагујевцу (Прилог 59)
- Правилници о испитивању студената факултета (Прилог 60)
- Збирни извештај о пролазности студената на испитима за цео Универзитет (Прилог 61)

- Извештаји о пролазности студената на испитима појединих факултета (Прилог 62)
- Етички кодекс наставника Универзитета у Крагујевцу (Прилог 63)
- Одлука Сената о усвајању Етичког кодекса (Прилог 64)
- Подаци о студентском парламенту Универзитета у Крагујевцу који се налазе на веб-страници Универзитета (Прилог 65)

Процена испуњености стандарда 9: „Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса“
--

Универзитет у Крагујевцу располаже посебно издвојеном Универзитетском библиотеком, која снабдева студенте уџбеницима и часописима, поред факултетских библиотека. Универзитетска библиотека сарађује са библиотекама факултета у саставу Универзитета у Крагујевцу кроз библиотечку размену и повезаност информационих система, тако да студенти могу на најбржи начин доћи до потребне литературе. Универзитетска библиотека има фонд од 75515 књига и 3593 појединачна примерка научних часописа. Овако велики фонд задовољава највећи део потреба студената за уџбеницима и допунском литературом.

На основу извештаја факултета Универзитету, библиотеке факултета у саставу Универзитета у Крагујевцу обезбеђују 100%-тну покривеност предмета одговарајућим уџбеницима. Већина факултета у својим правилницима о издавачкој делатности има одредбу која захтева нова издања постојећих уџбеника на 5 година, како би се обезбедила њихова савременост и усклађеност са новим научним сазнањима.

Универзитет у Крагујевцу има свој „Правилник о уџбеницима на Универзитету у Крагујевцу“, усвојен 2008. године. Чланови од 9 до 13 овог правилника регулишу систематско праћење и оцену квалитета уџбеника. Контрола квалитета уџбеника на Универзитету врши се:

- рецензирањем уџбеника у току њихове припреме за издавање,
- контролом квалитета од стране стручних органа Универзитета или факултета приликом њиховог одобрења за издавање и за употребу у настави;
- анкетањем студената у току њихове употребе.

Комисија за обезбеђење квалитета систематизује и анализира податке добијене анкетањем студената и сачињава извештај о спроведеној анкети који доставља Сенату Универзитета на усвајање. Комисија за обезбеђење квалитета, пратећи податке до којих се долази у поступку припреме, оцене и издавања уџбеника и пратећи резултате студентских анкета, може упућивати Сенату Универзитета предлоге за измене и допуне стандарда квалитета, којима се

може допринети побољшању квалитета уџбеника. Уџбенике који не задовољавају стандарде квалитета у погледу садржаја, структуре, обима, језика и стила Сенат Универзитета може повући из наставе и захтевати од факултета да их замене квалитетнијим.

Универзитетска библиотека располаже са 200 места за студенте у својој читаоници, фотокопир апаратом, са 15 рачунара прикључених на интернет и са 4 штампача које могу користити студенти. Свих 75515 књига, 3593 часописа и 1500 докторских и магистарских теза је постављено на 1550 метара полица. Укупна површина библиотеке је око 1028м². У каталогизацији својих јединица библиотека користи систем COBISS.

Недостатак Универзитетске библиотеке је непостојање стратешког и оперативног плана унапређења и занављања књижног фонда.

У Универзитетској библиотеци ради укупно 19 особа, од чега је 13 ангажовано на стручним пословима. Осам запослених има високо образовање, четворо је положило библиотекарски испит, и двоје испит за књижничара. Особље редовно похађа едукације које организују Друштво библиотекара Србије и Заједница универзитетских библиотека Србије.

Универзитетска библиотека је смештена у згради Правног факултета, која је физички повезана са зградом Економског факултета и зградом Ректората, тако да је омогућен непосредан приступ библиотеци највећем броју студената Универзитета у Крагујевцу.

Преко информација постављених на веб-страници Универзитета, студенти се могу непосредно информисати о начину рада библиотеке, читаонице и рачунара у оквиру библиотеке.

Универзитет поседује и посебан Рачунарски центар, који је смештен у згради Машинског факултета. Запослени у овом рачунарском центру администрирају рачунарску мрежу Универзитета, и обезбеђују конекције са интернетом преко академске мреже Србије за све наставнике, сараднике и студенте Универзитета у Крагујевцу. Студентима је омогућено и да се преко Универзитетских сервера, од својих кућа прикључе на интернет, користећи бесплатно ресурсе академске мреже.

Радно време Универзитетске библиотеке је од 8 до 20 часова.

Предлог корективних мера

- Направити стратешки и оперативни план унапређења и занављања ресурса Универзитетске библиотеке
- Повећати број рачунара са конекцијом на интернет у оквиру библиотеке који су доступни студентима
- Формирати видеотеку едукативних филмова за студенте

- Набавити колекцију рачунарских програма који симулирају живе организме, ради извођења виртуелних вежби на природним наукама, уместо коришћења експерименталних животиња

Прилози:

- Извештај о раду Универзитетске библиотеке у 2007. години упућен ректору Универзитета у Крагујевцу (Прилог 66)
- Инвентарна књига Универзитетске библиотеке (Прилог 67)
- Фотографије читаонице, библиотечког фонда и рачунара доступних студентима (Прилог 68)
- Списак запослених у Универзитетској библиотеци, са стручном спремом (Прилог 69)
- Информације о Универзитетској библиотеци са веб-странице Универзитета (Прилог 70)
- Списак опреме библиотеке (Прилог 71)
- Правилник о уџбеницима Универзитета у Крагујевцу (Прилог 72)
- Одлука о усвајању Правилника (Прилог 73)

Процена испуњености стандарда 10: „Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке“

Орган управљања (Савет) и орган пословођења (ректор) универзитетом, њихова надлежност и одговорност у организацији и управљању су утврђени Статутом Универзитета у Крагујевцу (чланови 62 – 69), у складу са законом.

Организационе јединице на Универзитету, њихова структура и делокруг рада су утврђене Статутом Универзитета и „Одлуком о организацији стручне службе Универзитета у Крагујевцу и систематизацији радних места“ у складу са законом. Стручна служба Универзитета у Крагујевцу има пет сектора: за опште послове, за наставу, финансијски сектор, сектор за научноистраживачки рад и сектор за међународну и универзитетску сарадњу. Члановима 12 до 15 Статута одређено је да Универзитет у Крагујевцу има у свом саставу 11 факултета, 4 центра и 2 фондације.

На Универзитету у Крагујевцу се прати и оцењује организација и управљање овом високошколском установом кроз анализу и дискусију годишњег извештаја који подноси ректор Сенату. На седницама Сената, које су отворене за јавност, дефинишу се позитивни и

негативни ефекти управљања Универзитетом у претходном периоду, и доносе предлози корективних мера.

На основу доступне документације може се закључити да нема систематског праћења и оцењивања рада ненаставног особља. Такође, у публикацијама Универзитета у Крагујевцу и на веб-страници нема података о томе. Једина мера за унапређење рада ненаставног особља је њихова едукација која се повремено спроводи у оквиру Темпус пројеката на нивоу целе државе. Међутим, ефекат ове едукације није процењиван.

Услови за заснивање радног односа и напредовања ненаставног особља дефинисани су документом „Ближи услови о стручној спреми, радном искуству и опис послова“ који је издао и потписао ректор Универзитета у Крагујевцу. „Ближи услови о стручној спреми, радном искуству и опис послова“ се не налазе на сајту Универзитета, чиме није обезбеђена јавност.

Универзитету у Крагујевцу као правном лицу припада 27 запослених из категорије ненаставног особља. Од тог броја 12 особа има високо образовање, међу којима се налази 5 инжењера-информатичара, 2 правника и један дипломирани економиста. Такође, факултети у саставу Универзитета у Крагујевцу имају своје ненаставно особље, које (на основу увида у документацију коју су доставили факултети) по броју и структури одговара захтевима Комисије за акредитацију.

Не постоји систематски приступ едукацији ненаставног особља, тј. не постоји план едукације. Поједини запослени из ове категорије учествују на континуираним едукацијама (као што је то случај са правницима Медицинског факултета – видети прилог), али је то већим делом резултат њихове личне иницијативе.

Предлог корективних мера:

- Направити стратешки и оперативни (акциони) план едукације ненаставног особља
- Спровести едукацију ректора и проректора из области менаџмента
- Кроз доношење општих аката Универзитета, формирати систем за континуирано праћење и оцењивање рада ненаставног особља
- Организовати курсеве едукације ненаставног особља из вештине комуникације

Прилози:

- Ближи услови о стручној спреми, радном искуству и опис послова ненаставног особља на Универзитету у Крагујевцу (Прилог 74)
- Списак ненаставног особља Универзитета у Крагујевцу, са подацима о стручној спреми (Прилог 75)

- Одлука о организацији стручне службе Универзитета у Крагујевцу и систематизацији радних места (Прилог 76)
- Извод из Статута Универзитета који се односи на Савет Универзитета, делатност и организацију Универзитета (Прилог 77)
- Циркуларно писмо генералног секретара Универзитета секретарима факултета (Прилог 78)
- Спискови ненаставног особља факултета у саставу Универзитета у Крагујевцу (Прилог 79)
- Уверења о континуираној едукацији правника Медицинског факултета (Прилог 80)

Процена испуњености стандарда 11: „Квалитет простора и опреме“

Универзитет у Крагујевцу располаже са 1,098 м² корисног простора у згради која је у његовом власништву, док се укупно 85,713 м² налази у власништву факултета чланица Универзитета. Универзитетска библиотека, која је посебно правно лице, заузима 1028 м² у згради Правног факултета. Пошто на Универзитету студира укупно 15,223 студента, излази да по студенту Универзитет у Крагујевцу располаже са око 5.6 м² бруто простора, што значајно превазилази акредитациони стандард од 4 м² по студенту. У згради која припада Универзитету налази се одговарајући број канцеларија за административне службе, довољан простор за рачунски центар, канцеларије ректора и проректора, канцеларија студента проректора и велика свечана сала за промоције доктора наука и остале свечане скупове.

Универзитетска библиотека располаже са 200 места за студенте у својој читаоници, фотокопир апаратом, са 15 рачунара прикључених на интернет и са 4 штампача које могу користити студенти. Према достављеној документацији, већина факултета располаже са посебном рачунарском учионицом која има прикључке на интернет, као и са читаоницама за студенте. Медицински факултет, са читаоницом од 84 места и две рачунарске учионице са укупно 40 рачунара повезаних на интернет, представља карактеристичан пример.

Посебан проблем на Универзитету у Крагујевцу представља неравнотежа простора којима располажу факултети. Док неки факултети, попут Машинског и Природно-математичког имају и вишак простора, други немају довољно простора у свом власништву, или га немају уопште, као што је то случај са Филолошко-уметничким факултетом. Тај проблем се успешно превазилази уговорима о коришћењу простора између факултета, тако да факултети који имају вишка простора, тај вишак издају на коришћење факултетима са мањком простора у сопственом власништву.

Универзитет у Крагујевцу као правно лице располаже само информатичком опремом (хардвером и софтвером) која је неопходна за одржавање и администрацију универзитетске

рачунарске мреже. Информатичка опрема се редовно занавља, модернизује и одржава у добром функционалном стању Специфична опрема за извођење наставе се налази у власништву одговарајућих факултета.

Факултети Универзитета у Крагујевцу континуирано прате и усклађују своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената, што се може видети из записника са седница Сената Универзитета и дописа декана ректору.

Универзитетски и факултетски сервери врше улогу интернет провајдера за запослене наставнике, сараднике и студенте, тако да они имају неометан приступ интернету од куће, користећи све ресурсе академске интернет мреже, укључујући и систем народне библиотеке КОБСОН.

Предлог корективних мера:

- Направити стратешки план за управљање простором на Универзитету у Крагујевцу
- Ректор треба да помогне Филолошко-уметничком факултету да добије одговарајућа средства од министарстава просвете и културе ради изградње сопствене зграде на простору који припада Универзитету у Крагујевцу
- Ректор треба да помогне Медицинском факултету да добије одговарајућа средства од министарстава просвете и здравља ради изградње сопствене зграде на свом грађевинском земљишту
- Повећати број рачунара који су у Универзитетској библиотеци на располагању студентима на 40, уз могућност приључка на интернет за сваки од рачунара.
- Набавити још 2 фотокопир-апарата за Универзитетску библиотеку

Прилози:

- Листа просторија на Универзитету у Крагујевцу са назначеним површинама (Прилог 81)
- Листа корисних површина факултета чланица Универзитета у Крагујевцу (Прилог 82)
- Одлуке о преносу права коришћења простора са Правног факултета у Крагујевцу на Универзитетску библиотеку (Прилог 83)
- Извештаји факултета чланица Универзитета у Крагујевцу ректору о простору којим располажу (Прилог 84)

Процена испуњености стандарда 12: „Финансирање“
--

Универзитет у Крагујевцу има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и професионалних активности, што доводи до дугорочне финансијске стабилности.

Извори финансирања Универзитета у Крагујевцу су: средства која обезбеђује оснивач из буџета Републике Србије, школарине за постдипломске студије, средства издвојена из буџета Града Крагујевца (15 милиона динара годишње), средства која факултети уплаћују Универзитету (1% укупних прихода факултета), донације, поклони, средства за финансирање научноистраживачког и стручног рада од Министарства науке и Града Крагујевца, као и други повремени приходи.

Универзитет у Крагујевцу сваке године доноси финансијски план којим се планира распоред и намена финансијских средстава, уз обезбеђење финансијске стабилности и ликвидности. Универзитет је у претходној пословној години, на основу финансијског извештаја са билансом прихода и расхода, пословао позитивно. У 2008. годину је пренет вишак од 228,000 динара.

Универзитет је обезбедио јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава једино кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који је усвојио Савет Универзитета.

Корективне мере:

- Годишње извештаје о финансијском пословању учинити доступним јавности на веб-страници Универзитета у Крагујевцу

Прилози:

- Биланс прихода и расхода за 2007.г. (Прилог 85)
- Извештај о финансијско-материјалном пословању Универзитета у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2007. годину. (Прилог 86)
- Одлука Сената о усвајању предлога Извештаја о финансијско-материјалном пословању Универзитета у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2007. годину. (Прилог 87)
- Одлука Савета о усвајању Извештаја о финансијско-материјалном пословању Универзитета у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2007. годину. (Прилог 88)
- Финансијски план Универзитета у Крагујевцу за 2008. годину (Прилог 89)
- Табела са приходима факултета чланица Универзитета у Крагујевцу (Прилог 90)

Извештај о испуњености стандарда 13: „Улога студената у самовредновању и провери квалитета“

У Комисији за обезбеђење квалитета Универзитета у Крагујевцу два члана су студенти, предложени од стране Студентског парламента Универзитета у Крагујевцу. Такође, на свим факултетима Универзитета у Крагујевцу, бар један студент је члан факултетске комисије за квалитет.

Према процедурама система квалитета Универзитета у Крагујевцу, а посебно према процедури „Квалитет наставног процеса“, студенти узимају активно учешће у самовредновању и провели квалитета наставе на Универзитету. На свим факултетима Универзитета у Крагујевцу се спроводе анкете студената о квалитету наставе и наставних програма. Резултати анкета су код једног броја факултета доступни јавности на њиховим веб-страницама (нпр. На веб страници Медицинског факултета).

Према Статуту Универзитета у Крагујевцу и статутима факултета чланица, студенти су обавезни чланови свих стручних тела (катедри, Научно-наставних већа и Сената), као и Савета Универзитета и факултета. Пошто Комисије за обезбеђење квалитета Универзитета и факултета све своје извештаје и предлоге одлука морају верификовати кроз поменута стручна и управна тела, студенти имају прилику да дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима који обезбеђују квалитет. Такође, кроз ова стручна тела студенти су укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума.

Значајан недостатак је непостојање комисије на Универзитету која би радила на развоју метода оцењивања заснованих на резултатима научних истраживања те области. Чланови такве комисије би морали бити и студенти.

Предлог корективних мера:

- Формирати Комисију за развој метода оцењивања на Универзитету у Крагујевцу, и у њу укључити и представнике студената.
- Ректор треба да захтева од свих факултета да резултате анкета студената о квалитету наставе учине доступним јавности на својим веб-страницама

Прилози:

- Чланови 110 – 113 Статута Универзитета у Крагујевцу, којима се регулише рад Комисије за обезбеђење квалитета на Универзитету у Крагујевцу (Прилог 91)

- Анкете о квалитету наставе и наставних програма на Медицинском факултету у Крагујевцу, доступне на веб-страници тог факултета (Прилог 31)
- Одлуке о именовању чланова Комисије за обезбеђење квалитета на Универзитету у Крагујевцу и на његовим факултетима-чланицама (Прилог 8)

Процена испуњености стандарда 14. „Систематско праћење и периодична провера квалитета“
--

Универзитет у Крагујевцу је на седници Сената усвојио процедуру за систематско праћење и прикупљање потребних информација о обезбеђењу квалитета, у оквиру свог система квалитета. Такође, Сенат Универзитета у Крагујевцу је донео Правилник о самовредновању на Универзитету у Крагујевцу.

Универзитет у Крагујевцу је у писаној форми тражио мишљење Националне службе запошљавања и релевантних послодаваца о компетенцијама својих дипломираних студената.

У току априла и маја 2008. године Комисија за обезбеђење квалитета је одредила своју поткомисију за спровођење поступка самоевалуације. Поткомисија је самоевалуацију спровела према Правилнику о самовредновању у периоду мај – септембар 2008., и резултате саопштила у Извештају о самоевалуацији. Извештај је усвојен на седницама Комисије за обезбеђење квалитета и Сената, а затим је постао доступан јавности на веб-страници Универзитета у Крагујевцу. Извештај о самоевалуацији је такође послат свим факултетима-чланицама, уз захтев ректора да декани упознају све запослене на својим факултетима и студенте са садржајем извештаја.

Од 11 факултета чланица Универзитета у Крагујевцу, 5 је обавило поступак самоевалуације у 2007. или 2008. години. Цели извештаји, или делови њихових извештаја се налазе на веб-страницама тих установа.

На основу процедура система квалитета Универзитета у Крагујевцу, шефови катедри, студентске службе и студентске организације имају обавезу да континуирано прикупљају податке потребне за оцену квалитета, и да их шаљу Комисијама за обезбеђење квалитета факултета и Универзитета. Комисије за обезбеђење квалитета обрађују ове податке и на основу њих предлажу корективне мере стручним и управним телима факултета и Универзитета у Крагујевцу.

У систему квалитета Универзитета у Крагујевцу није дефинисан сет података које треба прикупљати ради упоређивања са страним високошколским установама у погледу квалитета.

Предлог корективних мера:

- Потребно је у документима система квалитета дефинисати сет података неопходних за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета, а затим почети њихово систематско прикупљање

Прилози:

- Извештај о самовредновању Универзитета у Крагујевцу (стр. 1-33)
- Извештаји о самовредновању факултета чланица (Прилог 92)
- Правилник о самовредновању на Универзитету у Крагујевцу (Прилог 93)
- Одлука Сената о усвајању Правилника о самовредновању (Прилог 94)
- Процедуре система квалитета (Прилог 8)
- Писма ректора Националној служби запошљавања и послодавцима (Прилог 19)

Општа оцена испуњености стандарда на Универзитету у Крагујевцу, са предлогом будућих мера

Универзитет у Крагујевцу **испуњава највећи део захтева стандарда** за обезбеђење квалитета. Посебно добре стране Универзитета у Крагујевцу су: довољно компетентних наставника, садржински богати програми наставе усмерени на оспособљавање студената за дефинисана занимања и самостално научно истраживање, довољан простор за извођење наставе, опремљеност учионица и амфитеатара савременим наставним средствима, развијена рачунарска мрежа са могућношћу приступа интернету од куће студената или запослених на Универзитету преко факултетских и универзитетских сервера, развијена Универзитетска библиотека, дефинисан систем обезбеђења квалитета и добри резултати научно-истраживачког рада наставника и сарадника Универзитета у Крагујевцу.

Да би се квалитет Универзитета у Крагујевцу додатно побољшао, потребно је предузети одређен број **мера**, од којих су следеће најзначајније:

- Наставити са изработом додатних процедура система квалитета и контролисати спровођење постојећих.
- У Статут Универзитета у Крагујевцу унети чланове који ће детаљније регулисати учешће студената и запослених на Универзитету у обезбеђењу квалитета
- Потребно је да факултети чланице Универзитета у Крагујевцу ускладе своје опште акте који регулишу питања обезбеђења квалитета са Правилником о обезбеђењу квалитета на Универзитету у Крагујевцу.

- Сенат треба да у Комисију за обезбеђење квалитета укључи још најмање једног члана из реда **сарадника** Универзитета у Крагујевцу.
- Сви факултети чланице Универзитета у Крагујевцу, који то до сада нису учинили, на своје веб-странице треба да поставе детаљне програме студија, са свим елементима које захтева Правилник о доношењу студијских програма
- Учинити детаљне календаре наставе и распореде часова доступним јавности на свим факултетима Универзитета у Крагујевцу, постављањем на њихове веб-сајтове
- Израдити детаљне планове рада (информаторе) за све предмете, на оним факултетима који то још нису урадили, и учинити их доступним јавности преко веб-страница
- Спровести контролу квалитета наставе према процедури система квалитета Универзитета у Крагујевцу „Контрола наставног процеса“ на свим факултетима који то још нису учинили
- Тражити од декана свих факултета Универзитета у Крагујевцу да за своје наставно особље организују едукацију из области вештине комуникације и одржавања наставе у малој групи
- У року од два месеца проректор за научно-истраживачки рад треба да заврши базу података свих научних активности на Универзитету у Крагујевцу,
- Поред Медицинског факултета, сви остали факултети треба да донесу Правилнике о финансирању научно-истраживачких пројеката из сопствених средстава
- Спровести процену педагошких способности наставника и сарадника у току школске 2008/9 године на свим факултетима Универзитета, осим на Медицинском факултету, који је то већ учинио
- Потребно је да Универзитет у Крагујевцу направи План развоја кадрова за наредни период од 3 до 5 година
- Спровести едукацију наставника и сарадника о научним методама формирања тестова и садржаја других облика испитивања студената
- Формирати организацију дипломираних студената Универзитета
- Направити стратешки и оперативни план унапређења и занављања ресурса Универзитетске библиотеке
- Повећати број рачунара са конекцијом на интернет у оквиру библиотеке који су доступни студентима
- Направити стратешки и оперативни (акциони) план едукације ненаставног особља
- Спровести едукацију ректора и проректора из области менаџмента

- Кроз доношење општих аката Универзитета, формирати систем за континуирано праћење и оцењивање рада ненаставног особља
- Организовати курсеве едукације ненаставног особља из вештине комуникације
- Направити стратешки план за управљање простором на Универзитету у Крагујевцу
- Годишње извештаје о финансијском пословању учинити доступним јавности на веб-страници Универзитета у Крагујевцу
- Формирати Комисију за развој метода оцењивања на Универзитету у Крагујевцу, и у њу укључити и представнике студената.
- Потребно је у документима система квалитета дефинисати сет података неопходних за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета, а затим почети њихово систематско прикупљање